

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 hónap 1 frt. — Vidéken 2 évre 18 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hónap 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következésnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyitlő sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A legszebb emlék.

Arad, Junius 5.

Küszöböm az ezredéves ünnepély és a magyar ember szíve feldobban annak a gondolatára, hogy ezen ünnepély az eszme nagyságához méltóan ülessék meg. Hogy miben álljon s miképen érvényesíttessék mindazon intézkedés, mely a nagy napok emlékezetességét és fényét lesz emelendő? ez az, ami az elméket ma főképen foglalkoztatja. A törekvések itt kettős irányban látszanak haladni. — Az egyik a fényt, pompát keresi, világraszóló zajt igyekszik csinálni, mely egész Európa figyelmét, érdeklődését felkeltse, s eredményében azt manifesztálja, hogy a szabaddá lett magyarság mint államalkotó kulturnép a művelt és a civilizáció előbbrevitelében tevékeny nemzetek közé megfelelő szolennitással fölvétetett.

Tagadhatatlan, hogy ezen iránynak is meg van a maga értelme és jogosultsága; mindamellett az a nézetünk, hogy jobban járunk, ha az intező körök s az ünnepély előkészítése- és emelésében résztvevő egész magyar közélet és társadalom annak a másik iránynak érvényesítésére fekteti a főbb súlyt, mely az ezeréves honfoglalás évfordulóját maradvány kultúrális és közgazdasági alkotások létrehozásával akarja örök időkre emlékezetessé tenni.

A magyar kormánynak meg van nemcsak az érzéke, hanem az akarata és te-

hetsége is arra, hogy itt is vezetőjük legyen s példát mutasson mindazon hatóságok-, intézetek-, társulatok- és magánosoknak, kik a közélet minden ágában egy-egy idő- s alkalmyszerű alkotással akarják a honfoglalás emlékét megörökíteni.

Már az előbbi kormány egyik kiváló tagja, Csáky Albin gróf határozta volt el, hogy a millenáris ünnepély alkalmából a törvényhozás hozzájárulásával 400, mondd négyszáz magyar tannyelvű állami népiskolát fog felállítani.

A kormány, melynek kebelében ezen nagyszabású, mondhatnók magasztos terv felmerült, azóta visszalépett, de éppen az jellemzi alkotmányos életünk életerős és áldásosan működő organizmusát, hogy a nemzet felvirágztatására célzó nagyszabású kezdeményezések nincsenek egyes kormányfériak személyéhez kötve, hanem az elveken nyugvó pártkormányzat révén a következő kormányféri mindenkor elődje nyomdokaiba lépve megvalósulásra érleli mindazt, a mit a magyar nemzeti és szabadelvű politika a haza felvirágztatása és a magyarság kulturális haladása érdekében aktuálissá tett.

Igy vette át *Wlassics* Gyula a mostani közoktatásügyi miniszter az ő elődjének nemes és nagyszabású fogalmát a teljesítés kötelezettségével együtt, s bátran állíthatni, hogy ha egyszer létesült, szebb emléket a honfoglalás megörökítésére senki sem állított, mint a milyent ama 400 ál-

lami népiskola létesítése körül *Csáky* Albin gróf tervezett és *Wlassics* Gyula kultusz-miniszter megvalósított.

Hogy pedig a mostani közoktatásügyi miniszterünk az ez irányban öröklött kötelezettségét komolyan veszi, s annak exekválására minden szükséges lépést idején megtett, arról legújabb idevonatkozó intézkedései tanuskodnak. A 400 iskola felének, tehát kétszáznak felállítási költségei már az idei 1895-iki államköltségvetésben biztosítva vannak. A tanfelügyelők részletes utasítást nyertek a szervezések gondos és lehetőleg gyors keresztülvitelére és biztosra vehetni, miként az iskolák másik felének is felállítása a jövő év folyamán ténynyé válik.

Nem lehet ezen intézkedés horderejét eléggé méltányolni. Magyarországnak a magyar nemzeti kultúra számára leendő teljes visszahódítása csakis akkor lesz befejezettnek tekintendő, ha a népoktatásnak államosítása s ezen a révén a hazafias szellemnek és a magyar nyelvnek teljes és kizárólagos érvényesülése az egész vonalon keresztül vitetik. Am ezen feladat megoldásának ép oly nagyok a nehézségei, mint a milyen óriási a jelentősége.

Ugyanis a felekezeti iskolák államosításának két olyan előfeltétele van, melyek hosszas, tervszerű intézkedések egész sorozatát igénylik. Így a népoktatás államosításáról mindaddig szó sem lehet, míg a magyar államháztartás abba a helyzetbe

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Liliom-hervasztás.

Írta: Ujlaki Antal.

„Város szépségei”-nek nevezik azokat az érdekes, halovány arcú, epedő szemű leányokat, akik évről-évre csüggedtebb türelmetlenséggel, majd csöndes megadással sétálnak az évről-évre komorabb mamák oldalán. Mamák és leányok angyali szelidséggel sétálnak egymás mellett, de keblük belsejében egy-egy 3rdög lázong, maguk sem tudják, mi ellen.

A bimbózás korának édes álmái még nem mosdottak ki az epedő arczok vonásáiból, amelyeknek sajátságos búvároszint kölcsönöznek. Fájdó gondolat az, hogy a valóság aztán megfakítja e karsu angyalok arczának színét; az epedő szemek igézetes fénye megtörik s az idő eldurvítja a szabályos arczok selymét s esetjével előbb egykét vonalat rajzol az orrozimpa irányában, aztán egyet a homlok közepére, majd a szemek alá von egy-egy kéke játszó karikat, . . . A kék karika a szemek alatt a remények hervadásának színe, amely voltaképen visszaverődése annak a bánatnak, amely a hervadó leány szívében lakozik.

Nagyon türelmetlen utazó vagyok. Kétségbe vagyok esve, ha az állomásnál, kivált ködös, esős időben óraszámra kell várni. Nin-

osen unalmasabb, sívárabb valami, mint a tétlen várakozás.

Ilyenkor gyakran eszembe jutnak „városunk szépei”. Visszagonolok hajdani bálók, felejthetetlen emlékezetű tündér-éjszakák pompázó virágaira. Oh, szépek, jók, üdék és tiszták voltak valamennyien, mint isten legkedvesebb angyalai. . . . És vártak. Vártak. Először várták a táncost. Istenem, milyen különbség az álom és a valóság között. Leányok, akik Lohengrinekről álmodoznak s aztán jön egy esetlen ficzko, akinek az a kis bál, voltaképpen bevezetés egy nagyobb szerű éjjeli kirohanáshoz, vagy jön egy ugynevezett művelt férfit, aki már elővasta például Bayront s most a Don Juan dicsőségére vágyik. Szeretni, megosolni és megcsalattatni. Levelezni, emlékeket, majd oszókat cserélni, végül felejtetni és úgy kalandokat cserélni, milyen édes, érdekes dolgok ezek. Aztán a táncznak vége van. „Városunk szépei” hazamennek, hogy aztán nemsokára ismét elhagyják az otthont örökre. De azok, akik nem hagyhatják el a szülői hajlékot, akik várnak és hasztalan várnak, a sors arra kényszeríti őket, hogy otthon maradjanak, örökre.

Az én kis városomban minden mamának olyan a kedve, mint a tulipánt. Az a bizonyos ördög nem keseríti őket. Viszik a leányokat, elviszik hamarosan, alig egy-két bál-

zás után. De azért a mi városunk szépei közül is akadnak, akik „nem mennek.”

Különösen abban a városrészben, amelyben a vár van. Tehát éppen abban a városrészben, melyben legtöbb a férfi. Igazán, nem tudom, mi ennek az oka.

Pedig az ékszerész azt állítja, hogy a katonai városrészben hetenként elkél egy tucet egygyűrű. Igaz, hogy a gyűrűk gyakran visszakerülnek azért, hogy az egyik nevet lekaparják és másikat meteshessenek belé.

De a gyűrűk közül sokat visszahoznak. Amelyogva lép be egy hervadó szépség és elpalástolt meghatottsággal, igen halkán, kérés hangon szól:

Visszaveszik a gyűrűt?

Az ékszerész kérdően néz a leányra.

— Vegye vissza kérem, — szól a leány s kis vártatva epésen folytatja — sohasem megyek férjhez.

Mig az ékszerész mér a gyűrűt, hogy megállapíthassa az arany értékét, türelmetlenül kezdve szól a leány:

— Sohse mérje, oda adom nagyon olcsón.

Igen, oda adja, elképzeltetetlenül olcsón csak hogy szabaduljon az átkos emléktől, az ártatlan arany gyűrűtől, melynek aranyából egykor bűvös érzések, a boldogságnak egész arany fórrása csörgedezett a szívébe. Abban fűröstötte meg a lelkét jelentédként minden nap, hideg évszakokban elgyönyörködött mel-

melyeket dus választékban a legիրvesebb bel- és külföldi gyárakból szerzett be, s upon berendezett üzletében

Komlós Ferencz,

ARADON, Forray-utca és Tökoly-tér sarkán.

Tökoly-téri áruház.

Ajánlja legkifűnőbb minőségű

női- és férfi divat-áruit,

a legjutányosabb árak mellett

kaphatók.

szerep hozzájárulási költséggel vannak megterhelve, mert nemcsak a Szárazérnek, de a Körös-tisza-marosi ármentesítő társulatnak fenntartása költségeihez is tartoznak hozzájárulni.

Az ülésen Aradváros érdekeit Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, képviselte, kinek egy fontos indítványát nagy többséggel határozattá emelték.

Maga a közgyűlés csak formyszerű határozatokat hozott, mert a kormánybiztos fel van hatalmazva a felmerült jogi-különbözéseket saját hatás körében elintézni. Miniszteri leiratot tárgyalt ez ügyben a gyűlés, melynek keresztülvitelére illetve a két társulat közti viszony rendezésére a kormánybiztos mellé bizottságot választott.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Kállay Zoltán kormánybiztos délután 2 óraker nyitotta meg az ülést. Konstatálta, hogy 681 szavazat közül 600 szavazat van jelen, hogy tehát a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyvi hitelesítők megválasztása után Kállay Zoltán ismertette a közgyűlés egyetlen tárgyát.

A körös-tisza-marosi és a „Szárazér“ társulatok közös érdekeltjei, különösen Makó város rendkívül terhesnek tartották a kettős megterhelést, mely rájuk hárults a makóiak kérelmére az érdeklőség régebbi határozatai alapján átírt a kormánybiztos a körös-tisza-marosi társasághoz, hogy addig is míg a szárazéri pótárfelelesztést befejezik, ennek költségeiből valamely összeget vállaljon magára. Ezt a kérelmet nem akarták teljesíteni s az elutasító határozat ellen többen felebbezést nyújtottak be, habár a határozat is kimondta, hogy a közös viszony rendezését óhajtja. A felebbezés folytán a miniszter értekezletet hívott össze, melynek javaslatára elhatározták, hogy a két társulat közötti viszonyt békés tárgyalásokkal rendezzék s ha szükséges, a társulat alsó rész érdeklősége a körös-tisza-marosi társasághoz csatlakozzék, a felső rész pedig aradi székhelyiül külön társasággá alakuljon át. A kormánybiztos ez alapon javasolja most a közgyűlésnek: küldjön ki egy ötös bizottságot, melynek tagjai öt a megindítandó tárgyalásoknál támogassák.

Salacz Gyula aradi polgármester nem ismeri el a miniszteri leirat helyességét. Főindok abban az, hogy helytelenül volna beosztva az árterület. Ez inkonzekvenzia. A területi beosztást a miniszter jóváhagyta annak idején. A körös-tisza-marosi társulat is tudta, hogy ez a társulat alakul, felszólalhatott volna, ha látta, hogy érdeke ellenes. Most, hogy sikereket lát, el akarja vonni magához az érdeklőség egy részét. Pedig soha a felső érdeklőség az alsóval összeütközésbe nem jutott. A miniszter leiratát nem fogadja el. Ez a beavatkozás a társulat autonóm jogát sérti. Indítványozza, hogy a kormánybiztos javaslatát még csak a tárgyalás alapjául se fogadja el a közgyűlés.

Novák József nincs Salaczozzal egy véleményben. Legfőbb indoka az, előtte szólónak alapjában téve. Nem a Körös-Tisza-marosi társulat az, mely eredményezte a kettős szakadást. Makó város forcirozta a kettős megterhelétsébből keletkezett ferde viszony rendezését. Mikor eljutottunk oda ahol helyes mederbe terelhetjük már a forcirozott dolgot anélkül, hogy ebből valakinek kára keletkezhetnék, akkor kár előhozakodni ilyen indokkal, melyek a megoldásnak útját állják. Beismeri szóló, hogy a szárazér eddigi működése hasznára volt a Körös-Tisza-Marosi társaságnak. A megtérítés elől nem is akar elzárkózni senki. Senki sem akarja az alsó érdeklőség tagjai közül a felsőket hárosítani, az a cselünk csupán, hogy mi és ők is megélhessünk. Ha barátságosan ez lehetséges nem volna, akkor van helye annak a merev álláspontnak, melyet Salacz polgármester kitejtett. Addig azonban, míg azt sem tudjuk, hogy a mindnyájunk által rendezni óhajtott viszony mily feltételek mellett rendezhető, leghelyesebb a miniszter álláspontjára helyezkedni.

Kristóffy Ignác csanádmezei fő-

jegyző is azt indítványozza, hogy a javaslat fölött napirendre térjen a közgyűlés.

Vancsó Gyula Salacz Gyula indítványát pártolja.

Kállay Zoltán figyelmezteti a közgyűlést, hogy nem arról van szó, hogy a társaságot megosztjuk. Kijelentette végül, hogy bármit határozzon is a közgyűlés, ő a tárgyalásokat megindítja.

Ezután a közgyűlés 385 szavazattal 228 szavazat ellenében elfogadta a Salacz Gyula indítványát.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 6. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Helyenként esapadésk. — Zivatarok.

A nagyváradi tornaverseny.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyváradi június 6.

A tanulók fél nyolcos után érkeztek a versenytérre s három oszlopba állottak fel. Mielőtt a szabad gyakorlatba kezdtek volna, az ünnepélyt a Hymnus eléneklésével nyitották meg Kersch Ferencz énektanár dirigálása mellett a katonazenétől kísérve.

A szépen előadott dal után, mely ugy hangozott fel a hatodfélszáz ifju ajkáról, mint a zsoldtárnéknak, megkezdődött a verseny.

Előbb Rátka József nagyváradi tornatanár, aki a fővezényletet vitte, jelentést tett a zsűri elnökének, dr. Beöthy László főispánnak, aki üdvözölte az ifju bajnoksereget, a kik „mens sano in corpora sano“ jelíggel haladnak előre.

Az összes intézetek felállottak szabadgyakorlatra, ugyanugy helyezkedve el, mint a tegnapi összpórbánál középszárnyon az aradi három intézet és a nagyváradi realisták (18 tanuló, 7 tanár,) jobbról a kékbluzos regiment, a nagyváradi gymnazisták és a kolozsvári diákok, elől a brassói zász fiukkal (220 tanuló, 6 tanár,) balról a versecziek, brassói realisták, a nagyenyedi kollégium növendékei, a dévai tanítóképezde, továbbá Fehértemplom és Temesvár diákjai. (204 tanuló 20 tanár.)

A mozdulatok könnyedségét, szimetriáját, a tornaművészet arabeszkjeit a szabadgyakorlatoknál lenet legszemléltetőbben bemutatni.

Nagyon szépen csinálták a katonai gyakorlatokat az aradi liceumisták, ugy hogy mindvégig koncentrálni tudták az érdeklődést dacára hogy több intézet is ügyeskedett.

A versenyfutásnál verseczi és aradi szin vezetett.

A díjakat Mezey Mihály osztotta ki a versenyzők között.

Igy az aradiak közül arany érmet kapott Sztoján Tivadar, az aradi állami tanítóképző intézet IV. éves növendéke.

Ezüst érmet nyert Osztie Béla tanítóképezdei növendék versenyfutásban, Lorenz Miklós képezdész, magas ugrásban, Sztoján Tivadar képezdész, nyújtó tornászásért és kiváló korlátmutatványaiért, — Deutsch Aurél realiskolai növendék lóugrásért.

Bronz-érmet nyert Udvardi József képezdész, futásért és távol rud-ugrásért, Jolánkai József realiskolai növendék korlátmutatványai és lóugrásért.

Oklevelet nyertek: Kanabé Rezső képezdész, futásért, Osztrovszky József képezdész, futásért, Deutsch Aurél realiskolai növendék, futásért, Pittner József gymnasiumi növendék, magas ugrásért, Osztie Béla képezdész, a nyújtónál, Strifler Ferencz képezdész a nyújtónál, Silberisz István gymnasista, a korlátnál, azon-

kivül mint intézet, oklevelet nyert az aradi tanítóképezde a katonai gyakorlataiért, kötélhuzása és tornajátékaiért.

A versenyek befejeztével a Zöldfa szálloda nagytermében bankett volt, melyet a város rendezett a vendégintézetek tanárainak tiszteletére.

Az asztalfőn a zsűri elnöke, dr. Beöthy László főispánült, jobbján Sal Ferencz polgármester, balra Szunyogh Péter alispán, oldalukon sorrendben dr. Bócsy Alajos, Laurán Agoston gör. kath. kanonok, dr. Sipos Arpád, dr. Molnár Imre, Mezei Mihály. — Aradról: Szabó József igazgató, Fényes Dezső, Petri Gyula, Sztrajny József, Nagy Sándor, Matusek Márton, Solz Róbert, Székely Salamon, Kövesdi Ignác, Szöllösi István tanárok.

A vacsora alatt természetesen nem volt hiány a felköszöntőkben.

Az aradi realiskola és gymnasium növendékei már tegnap délután 4 óra 15 perczkor tértek vissza tanáraikkal Aradra. Nehezen váltak meg a várostól, amelyet alig volt idejük alaposan megtekinteni, de a nagy diákokat, a maturusokat csak pár nap választja el az érettségi vizsgálatoktól ezért kellett oly gyorsan visszatérniök.

Az aradi gymnasium és tanító képzőintézet növendékei délután Nátalfalusy Kornél tankerületi főigazgató lakása előtt tisztelegtek. A tanárok közülök Szabó József tanítóképző intézeti igazgató Nagy Sándor, Szöllösi István és Richter Aladár fejezték ki a főigazgató előtt az ifjuság tiszteletét. A főigazgató megköszönte a kitüntetést, és mély sajnálattal fejezte ki, hogy hirtelen jött gyengélkedése miatt nem vehetett részt a tornaversenyen.

Az aradi diákok a nagyváradi versenyen elismerést szereztek a mi városunknak, mely mindenkor büszke az ő fiaira.

Az „Ausztia“ katasztrófája.

— 1.300.000 forint hiány. —

Hogy az állami biztosítás behozatala mennyire szükséges és időszerű, arra eléggé jellemző példánul hozhatjuk fel a Bécsből író 4-ről keltezett alábbi táviratot:

Az „Ausztia“ kölcsönös tőke- és járadék-biztosító társaság esete, melynél a díjtartalékából 1.300.000 forint hiányt fedeztek föl, közbeszéd tárgyát képezi. Jövő vasárnap tartja a társulat ez évi közgyűlését és ez alkalommal az igazgatóság jelentést fog tenni a tagoknak a társulat szomorú helyzetéről és egyuttal indítványozni fogja hogy az összes biztosítási összegeket husz százalékkal szállítsák le, ugy, hogy az „Ausztia“ jövőben minden ezer forintba szóló biztosítást nyolcoszáz forinttal egyenlítene ki, dacára annak, hogy a biztosítottak ezután is változatlanul a teljes díjak befizetésére volnának kötelezve.

Hogy mint támadt ez az óriási hiány, melyet a biztosítottaknak kell fedezni, arra nézve eddig semmi megbízható közlés ki nem szivárgott. Beszélnek arról, hogy a társulat szomorú helyzetét igazgatója, Hessler tanár nemrég bekövetkezett halála okozta. Hessler nagy tekintélynek örvendett a biztosítási technika terén, de mint szegény ember halt meg.

Az „Ausztia“ igazgatósága eleve tisztában volt azzal a megrendítő hatással, melyet az óriási hiány fölfedezése előidézeni fog és bécsi biztosító társulatoknál keresett segítyt, de eredménytelenül. A tagok több, mint kétharmadrésze, körülbelül 20.000 biztosított, kisebb fizetési hivatalnok, akik jobbadán ezer forintot alóli összeget biztosítottak. Nagyon valószínű, hogy ezek egy része a társulat végleges bukásától tartva visszavonul. Az 1893-ik évi zárszámadás még 22 és fél millió biztosított összeget mutatott ki. Az 1894-iki évi zár-

lakóháza, egy-egy allegorikus kép Kossuthról és 1848. márcz. 15-éről (egykoru rajzok után). Az 1848-iki országgyűlés megnyitása, Sárosy Aranytrombitájának első lapja: külön melléklettel pedig: Petőfi és nejének arcképe s a Nemzeti dal, a szabadsajtó első terméke. A díszes vállalat a legközelebbi két-három füzetben máj be lesz fejezve, azért újlag felhívjuk rá a nagyközönség figyelmét. Egy-egy füzet ára 40 krajczár.

SPORT.**Aradi kerékpárosok Nagyváradon.**

— Saját tudósítónktól. —

Az „aradi kerékpár clubb” néhány tagja a pünkösdi ünnepekre átrándult Nagyváradra.

A terv szerint Aradról szombat délután 5 órakor Taraba Sándor városi mérnök és Peszler Károly előre elindultak azúrlal tűzvéni ki, hogy Kisjenőben meghálnak s onnan reggel folytatván útjukat, vasárnap délbe Váradra megérkeznek. A második csoport Vasárnap reggel öt órákor indulva az első csoportot Nagyürögdnél utolérve Vasárnap délbe együtt érkeznek Nagyváradra.

Az első csoport szombaton 8 órakor este érkezett Kisjenőbe s ott meghálnán reggel 5 órakor indultak Várad felé, hova délbe 1 óra 30 perczkor érkeztek meg. A második csoport melyben részt vettek Vangyel Géza, Gruber Ernő és Dávid Gyula, mint említettük, vasárnap reggel 5 órakor indulva Aradról, Kisjenőre 7 óra 30 perczkor érkeztek s itt 50 percznyi pihenőt tartva 8 óra 30 perczkor indultak tovább. Szalontára 10 óra 30 perczkor érkeztek s itt megebédelvén s egy kis pihenőt tartván 11 óra 45 perczkor tovább folytatták útjukat s Váradra 1 óra 50 perczkor érkeztek be.

Ennélfogva az első és második csoport érkezési időpontja közt 20 percznyi differencia volt, s így tekintettel arra, hogy a második csoportban egy kezdő két hetes bicyclist volt, kinek szándékában sem állott Váradra rándulni s csak Kis-Jenőig akarta kísérni kollegáit, utközben kedvet kapva ment el Váradig, nem bírván még a kellő tréninggel maradt el a tervezett együttes beérkezés.

Az aradiak különben kitűnő konditióban érkeztek be Váradra s ott rövid pihenő s fürdés után kirándultak Losonozay Géza ügyvédjelölt, Harsányi Sándor mérnök és Lestler József váradi kerékpárosok társaságában a Félix fürdőbe.

Az aradi kerékpárosok közül azután hűfőn délelőtt 11 órakor Vangyel Géza és Dávid Gyula kerékpáron visszaindultak Aradra a többiek pedig a tornaverseny megtekintése végett még ott maradtak, részben pedig vonaton hazautaztak.

TÁVIRATOK.**Az E. M. K. E. jubileumához.**

Budapest, június 5. (Saj. tud. táv.) Az E. M. K. E. jubiláris ünnepe élénk visszhangot kelt széles hazában. E visszhang mellett azonban eljut minden felé és megbótráncozást kelt annak a sajnálatos visszaélésnek hira is, amit ama jubileumon ellenzéki agitátorok véghez vittek. Apponyi, Bethlen, Ugron Gábor kortestanyává alacsonyították a magyar nemzet kulturájának egyik templomát s veszendőbe indult politikájuk mellett mondtak kétségbeesett védelmet. Ez olyan eljárás s a kulturális intézmény hivatásának olyan félreértése, amely ez urak politikai botlásainak méltó pendantja. Csak az a szomorú benne, hogy tévelygéseiknek nem egyedül ők, hanem velük együtt a megtévelyedett, kisebb nagyobb csapatja is megadja az arát.

Zichy Nándor a delegációkban.

Budapest, június 5. (Saj. tud. táv.) A „Bud. Tud.” jelenti: Zichy Nándor gróf a delegációknak csak a hadügyi albizottságába jelöltetett.

A német katonai gyakorlatok.

Budapest, június 5. (Saj. tud. táv.) Mint a „Bud. Tud.” Berlinből értesül, Vilmos császár Ferencz Salvator főherceget egyes katonai gyakorlatokhoz meghívta Potsdamba. A főherceg a meghívásra néhány napra legközelebb Potsdamba utazik.

Öngyilkos miniszteri titkár.

Pécs, június 5. (Saj. tud. táv.) Szász Gyula, Szász Károly püspök öcsce, miniszteri titkár, anyagi gondok miatt ma felesége sirján öngyilkossá lett.

Miniszterek a Vaskapunál.

Báziás, június 5. (Saj. tud. táv.) A Vaskapu munkálatainak megtekintésére ma reggel külön vonattal ide érkeztek Perczel Dezső és Dániel Ernő miniszterek; az utóbbi Verseczen csatlakozott a társasághoz. A vonaton jöttek még Vörös államtitkár, Gonda osztálytanácsos, Návaý titkár, Procopius fogalmazó, Jendtfőellenőr, Besenyey, Chorin, Neményi, Pap Géza, Matuska, Pálffy, Dániel László, Vesztér, Stojanovics b. képviselők és többen. A társaság a művezetőség „Vaskapu” hajójára szállt, hogy megtekintse a korlai és grébeni telepet és a picz-zuhatagi munkálatokat. Éjjel Orsován szállnak meg.

Báziás, június 5. (Saj. tud. táv.) A társaságot a környék községei ünnepélyesen fogadták. Valamennyi község birája a gör. keleti lelkészekkel megjelentek és üdvözölték a minisztereket, biztosítva őket a szerb és román ajku lakosság hazafias érzületéről. A lakosság magyar nemzeti zászló alatt vonult ki. Zsviózták, Se treaszktázták a minisztereket. Vidék hazafias érzéséről és a lelkészek loyaltásáról fényes tanuság volt ez a fogadtatás.

Bánffy Bécsben.

Bécs, június 5. (Saj. tud. távirata.) Bánffy és Fejérváry ma reggel megérkeztek s még délelőtt Bánffy hosszasan tárgyalta Sögyény berlini nagykövettel.

A bécsi tüntetések.

Bécs, június 5. (Saj. tud. távirata.) A rendőrség ma megtette jelentését a helytartónak az utóbbi utczai tüntetésekről. Ezuttal tanácskoztak is a hasonló esetek rendőri teendőiről, s bizonyosra veszik, hogy a rendőrségben, legutóbbi magatartása folytán tetemes személyváltások lesznek.

A király Gráciban.

Grác, június 5. (Saj. tud. táv.) Ó Felsége ma az itteni helyörség felett szemlét tartott, s a tisztikarnak legmelegebb megededését nyilvánította. A közönség lelkes ovációban részesítette az uralkodót.

Az osztr. magy. hajóraj ünneplése.

Brest, június 5. (Saját tud. táv.) A tengerészeti prefektura tegnap nagy ebédet adott az osztrák-magyar hajóraj tiszteletére. A meghívottak között voltak Károly István főherceg, Agost herceg, a hajóparancsnokok és a hajóraj számos tisztje, továbbá a francia tengerészet és hadsereg notabilitásai. Az osztrák magyar hajóraj tisztjei a tegnap el-

hunyt Fleuriais tengernagy özvegyének rózsakoszorút küldtek és a temetésen is megjelentek.

Kivégzett kapitány.

Madrid, június 5. (Saj. tud. táv.) Clarijs kapitányt, kit tegnap halálra ítéltek, ma reggel agyonlőttek.

A kolera.

London, június 5. (Saj. tud. táv.) Schoreditchben ma több koleragyanus halálozás történt.

Öngyilkos püspök.

Trapezunt, június 5. (Saj. tud. táv.) Anvarian örmény püspök ma leugrott palotájából és meghalt. Mint hírlik, azért lett öngyilkos, mert egyházi pénzeket sikkasztott.

Szerencsétlen ugrás.

Calais, június 5. (Saj. tud. táv.) Lambert asszony, Ribot miniszterelnök nővére, midőn a vasuti vágányon kocsival áthajtatott, meglátva a feléje jövő vonatot félelmében kiugrott a kocsiból. Az ugrás nem sikerült, mert Lambert asszony a robogó vonat elé esett, mely teljesen szétmorzsolta.

Eltűnt rendőrfőnök.

Pétevár, június 5. (Saj. tud. táv.) Lerehe tanácsos rendőrfőnök három napja eltűnt. Azt hiszik, hogy politikalgyilkosság áldozata lett.

Megszűnt köztársaság.

Honkong, június 5. (Saj. tud. táv.) A japánok közeledtére a kínai hadsereg elvonult. A japán hadsereg rabló és gyujtogatató bandára lett, a köztársaság megszűnt, maga az elnök is megszökött s a kormányépületeket felgyujtották.

KÖZGAZDASÁG.**Az aradi kereskedelmi és iparkamara ülése.**

— Meghívó. —

Az aradi kereskedelmi és iparkamara folyó évi június hó 11-én azaz kedden délután 5 órakor saját helyiségében teljes ülést tart, melyre a t. kamarai tag urak tisztelettel meghívotnak.

A napirend tárgyai:

1. Elnöki közlések.
2. Titkári jelentés.
3. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata melyben véleményt kér a Kurta községben szedendő piaci helypénzekről szerkesztett díj szabályzatra vonatkozólag.
4. Ugyanazon miniszter ur leirata a Kondoros községben felállított községi máza használati díjairól alkotott szabályrendelet véleményezése iránt.
5. Ugyanazon miniszter ur válasza az egyetemes kamarai gyűlések rendszeresítése tárgyában tett felterjesztésre.
6. Ugyanazon miniszter ur véleményt kérő leirata a rongyokra fennálló kiviteli vámszűntetése tárgyában.
7. Ugyanazon miniszter ur leirata a m. kir. honvédség 1896. évi lábbeli szükségletének a hazai kis ipar által való fedezése tárgyában.
8. Ugyanazon miniszter válasza a kamara azon felterjesztésére, melyben a vidéki városokban emelendő új épületek adómentességi időtartamának kiterjesztését kérte.
9. Arad sz. kir. város főkapitányi hivatalának megkeresése az „Union” vegyészeti ipar részvénytársaság által felállítani szándékoltt vállalati betegsegélyző pénztár alapszabályainak véleményezése iránt.
10. A budapesti társkamara átirata az 1896-ik évben a millenniumi kiállítással kap-

osolatosan tartandó kamarai congressus tárgyában.

11. Hunyadmegye alispánjának átirata, melyvel véleményezés végett átteszi Púj község képviselőtestületének a marhahuskimérés szabad gyakorlatának korlátozás iránti határozatát.

12. Bizottsági jelentés a gyógyszerek, gyógyszerfélék, mérgek és mérgegtartalmu anyagokkal való kereskedést szabályozó belügyminiszteri rendelet módosítása tárgyában.

13. Bizottsági jelentés a „Szövetkezetekről” szóló törvényjavaslat tervezetére vonatkozólag.

14. Levelező tag választása iránti javaslat és arra vonatkozó közbizottsági jelentés. Aradon, 1895. június hó 5-én.

A KAMARAI ELNÖKSÉG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

- Gyenge és Balog cég jelentése. -

Budapest, június 5.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltten kínáltak, a vételkedv gyenge volt, az irányzat ellanyhult. Elkelt 10000 mm. 5-10 krral olcsóbb árakon.

Table with 4 columns: Item name, quantity, weight (kg), and price (frt). Lists various types of flour and grain prices.

Határidőüzlet: Amerikából ma is lanyhább árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is lanyhán indult az üzlet buzában s tekintettel az igen gyenge üzletmenetre zárlatig csaknem 10 krral lett lanyhább.

Zárul 12 óraker:

Table of daily closing prices for various goods like flour, oil, and sugar.

Külföld: New-York: búzára 1 1/8 - 1 3/8, tengerire 1 1/8 - 1 3/8, lanyhább. Chicago: búzára 1 5/8 - 1 3/4, tengerire 1/4 - 1 lanyhább.

Ertéktőzsde: Ma már inkább nemzetközi papirok keresettettek mire tetemesen megszilárdultak. Helyi papirok gyengébb forgalom következtében változatlanok maradtak.

Zárul 12 óraker:

Table showing exchange rates for various international currencies like the Austrian and Hungarian crowns.

Az aradi első takarékpénztárnak forgalmi kimutatása 1895. május hóról.

I. Betételek.

Table showing deposits and payments for the first savings bank.

II. Leszámítások.

Table showing calculations and account balances for the first savings bank.

III. Előlegekkel költőzásokra.

Table showing expenses with advance payments for the first savings bank.

IV. Jelzálogos kölcsönök.

Table showing secured loans for the first savings bank.

Table showing account balances and payments for the second savings bank.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár forgalmi kimutatása 1895. május haváról.

I. Betételek.

Table showing deposits and payments for the second savings bank.

II. Leszámítások.

Table showing calculations and account balances for the second savings bank.

III. Előlegekkel költőzések.

Table showing expenses with advance payments for the second savings bank.

IV. Jelzálogos kölcsönök.

Table showing secured loans for the second savings bank.

V. Pénztárforgalom.

Table showing the turnover of the cash for the second savings bank.

Az Igazgatóság.

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1895. évi május haváról.

Takarékpénztári betételek:

Table showing deposits and payments for the industrial and people's bank.

Váltó-tárca:

Table showing exchange bills for the industrial and people's bank.

Aradi hitelegylet:

Table showing loans from the Arad credit union.

Előlegek költőzések:

Table showing expenses with advance payments for the industrial and people's bank.

Jelzálogos kölcsönök:

Table showing secured loans for the industrial and people's bank.

Pénztár:

Table showing the turnover of the cash for the industrial and people's bank.

Az Igazgatóság.

Budapest-kőbánya sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi június hó 4-én. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilgram felüli súlyban) ... krig.

súlyban) ... krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgram felüli súlyban) 32.-33. krig. Közép (páronként 220-260 kilgram súlyban) 32.-33. krig. ... Kőnyű (pkint 220-280 kilgram súlyban) ... krig.

Szeszüzlet.

- Junius 5. -

Mai jegyzéseink: Kőszárú szarván nyers szesz 52.75, kicsinyben 53.25 hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 35 frt fogasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. -

Budapest, június 5. d. n. 5 óra.

Large table showing prices for various types of flour, grain, and other commodities.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. június 5.

Table showing official exchange rates for various currencies and gold prices.

VIZJELZÉS.

1895. évi június hó 5-én reggel 7 óraker észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőznél.

Table showing water levels, weather, and temperature measurements from Maros and Tisza gauging stations.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1895. június 5.

A m. kir. felyammérőki hivatal.

KIS LOTTO.

Brünni:

61, 70, 44, 87, 75.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

M. k. államvasutak üzletvezetőség Debreczenben. 9667/1895. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1895. évi szeptember hó 30-án a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyan azon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezenel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére» felirattal ellátott, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt; borítékba zárt és

lepecsételt ajánlatok 1895. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, tértil vevénnyel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bá natpénz fejében pedig 200 az az kétszáz o. é. forint készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üz letvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó fel- tételek nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában Hungária ká- véház épület, II. em. 12. ajtó, a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12. és d. u.

2-4 óráig) megtekinthők; miért is azon ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azo- kat ismerik és magukra nézve egész ter- jedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok fi- gyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagysá- gára szabadon választhasson.

Debreczen, 1895. április 3.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJEI

Érvényes 1895. évi április hó 1-től.

Budapest-Arad.

Table with columns: Budapest, Arad, Szolnok, Csaba, Kétegyháza, Lökösháza, Kurtics, Sofronya, ARAD érkezik. Rows: indul, reggel, délután, este.

Arad-Budapest.

Table with columns: Arad, Sofronya, Kurtics, Lökösháza, Kétegyháza, Csaba, Szolnok, BUDAPEST érkezik. Rows: indul, d. e., este, reggel.

Erdély felé.

Table with columns: Arad, Glogovác, Gyorok, Paulis, Radna-Lippa, Konop, Berzova, Tótvár, Soborsin, Piski, Gyulafehérvár, Tövis érkezik. Rows: indul, d. u., este, reggel.

Erdély felől.

Table with columns: Tövis, Gyulafehérvár, Piski, Soborsin, Tótvár, Berzova, Konop, Radna-Lippa, Paulis, Gyorok, Glogovác, ARAD érkezik. Rows: indul, éjjel, este, reggel.

Arad-Csaba-Nagyvárad.

Table with columns: Arad, Sofronya, Kurtics, Lökösháza, Kétegyháza, Kigyós, Csaba, NAGYVÁRAD érkezik. Rows: indul, reggel, délután, este.

Nagyvárad-Csaba-Arad.

Table with columns: Nagyvárad, Csaba, Kigyós, Kétegyháza, Lökösháza, Kurtics, Sofronya, ARAD érkezik. Rows: indul, délután, este, reggel.

Arad-Temesvár.

Table with columns: Arad, Uj-Arad, Németságh, Vinga, Orozifalva, Mercezifalva, Szt.-András, TEMESVÁR érkezik. Rows: indul, reggel, d. e., este.

Temesvár-Arad.

Table with columns: Temesvár, Szt.-András, Mercezifalva, Orozifalva, Vinga, Németságh, Uj-Arad, ARAD érkezik. Rows: indul, reggel, d. u., este.

Uj-Szt.-Anna-Kétegyháza.

Table with columns: Uj-Szt.-Anna, Simánd, Kisjenő-Erdőhegy, Székudvar, Sikló, Otlaka, Elek, KÉTEGYHÁZA érkezik. Rows: indul, d. e., este.

Kétegyháza-Uj-Szt.-Anna.

Table with columns: Kétegyháza, Elek, Otlaka, Sikló, Székudvar, Kisjenő-Erdőhegy, Simánd, UJ-SZT.-ANNA érkezik. Rows: indul, reggel, d. u., este.

Mezőhegyes-Kétegyháza.

Table with columns: Mezőhegyes, Kamarás-major, Nesze, Kovácsháza, Bánhegyes, M.-Bodzás, Bánkut, KÉTEGYHÁZA érkezik. Rows: indul, d. e., este.

Kétegyháza-Mezőhegyes.

Table with columns: Kétegyháza, Bánkut, Megyes-Bodzás, Bánhegyes, Kovácsháza, Nesze, Kamarás-major, MEZŐHEGYES érkezik. Rows: indul, reggel, délután, este.

Arad-Szeged.

Table with columns: Arad, Szt.-Tamás, Pécska, Battonya, Tompa, Mezőhegyes, Csanád-Palota, Nagylak, Apátfalva, Makó, Kis-Zombor, SZEGED érkezik. Rows: indul, reggel, d. e., este.

Szeged-Arad.

Table with columns: Szeged, Kis-Zombor, Makó, Apátfalva, Nagylak, Csanád-Palota, Mezőhegyes, Tompa, Battonya, Pécska, Szt.-Tamás, ARAD érkezik. Rows: indul, este, d. u., reggel.

Arad-Gurahoncz.

Table with columns: Arad, Ötvöses, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szt.-Anna, Világos, Muszka-Magyarád, Pankota, Apatelek, Borosjenő, Bokszeg-Beél, Borossebes-Buttyin, Almás-Alosill, GURAHONCZ érkezik. Rows: indul, reggel, d. u., este.

Gurahoncz-Arad.

Table with columns: Gurahoncz, Almás-Alosill, Borossebes-Buttyin, Bokszeg-Beél, Borosjenő, Apatelek, Pankota, Muszka-Magyarád, Világos, Uj-Szt.-Anna, Zimánd-Ujfalu, Ötvöses, ARAD érkezik. Rows: indul, reggel, d. u., este.

Borosjenő-Csermő.

Table with columns: Borosjenő, Csermő. Rows: indul, délelőtt, este.

Csermő-Borosjenő.

Table with columns: Csermő, Borosjenő. Rows: indul, reggel, délután.

Borossebes-Menyháza.

Table with columns: Borossebes-Buttyin, Dézna, MENYHÁZA. Rows: indul, d. e., este, érk.

Ki szállóját a

PERONOSPORA

ellen sikerrel akarja védeni, az használjon

FOSTIT-et.Vezérügynök Ausztria-Magyarországban és a Keleten: **MÜHLE VILMOS** udvari szállító magkereskedése **TEMESVÁR.****Fostit** a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekező szer.**Fostit** a legolcsóbb és évekig eltartó készülékekkel alkalmazhatók.**Fostit** nem ronjtja a készülékeket és alkalmazása a legkönnyebb.**Fostit** soha be nem piszkítja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi között.**Fostit** nem igényel vizet, tehát nagyon könnyen szállítható, mert a visszaillesztés teljesen elesik.**Fostit** **magyarországi** szállóbirtokosoktól tömeges elismerő nyilatkozatokat kapott.**Fostit** ára: 5 kiló frt 1.50, 50 kiló frt 13.—, 100 kiló frt 25.50, 500 Oilo frt 125.—

A peronospora és kiirtása című könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetük.

Készülékek darabja: Hungaria frt 4.50, Reform frt 7.50, Torpedo frt 24.—

Árverési hirdetmény.

A nagyvárad „László” gőzhengermalom felszámoló bizottsága közhirrre teszi, miszerint a nagyvárad „László” gőzhengermalom részvénytársaság tulajdonát képező s a nagyvárad 948. sz. tkvi betétben A. I. 3190., 3193/2. hr. szám és az A. II. 3395., 3396., 3397., 3398. hr. szám alatt foglalt két malomtelep összes épületeivel, gépek, malomfelszerelések, műhelyek, vasúti befektetések, villanyvilágítás, a mint ezek az árverési feltételek mellé csatolt leltárban felsorolva vannak, együtt árverés alá bocsájtatnak. Az I. malom 24 óránként 760 métermázsza őrlőképeséssel, 350 lóerővel bíró Triplex-géppel, 11 pár kő és 31 Ganz-hengerrel, a II. malom 24 óránként 320 métermázsza őrlőképeséssel, 120 lóerővel bíró Condensatio-géppel, 8 pár kő-és 16 Ganz-hengerrel működik. Mindkét malom az új kor igényeinek megfelelő technikai berendezéssel lakhelyiségekkel, raktárakkal, vízvezetékekkel és szűrőkkel, vasúti és villanyvilágítási felszerelésekkel, legújabb szerkezetű henger-székekkel, Wörner és társa féle koptatókkal, Hagmacher-féle 3 és 4-es daratisztító gépekkel és a Tischbein-féle szab. rendszer szerint készült kazánokkal van ellátva. Az árverésnek kir. közjegyző közbejöttével leendő fogatosításának határidejével 1895. évi június 24-ik napjának d. ó. 10 órája a nagyvárad „László” gőzhengermalom régi telepén (Vámház-utca 120. sz. a.) kitűzetik.

Kikiáltási ár mindkét telepre, a leltárban foglalt ingóságokkal együtt, a melyek együttesen fognak árverés alá bocsájtatni 500.000 frt, azonban az árverésre kitézött ingatlanok és felsorolt tartozékaik, szükség esetén ezen áron alól is el fognak adatni. A venni szándékozók tartoznak bánatpénzül 20.000 frt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban árverés előtt a felszámoló bizottság, vagy árveréskor az árverést teljesítő kir. közjegyző kezeihez letenni.

A vételár 4 egyenlő részletben és pedig az első részlet az árverés jóváhagyásától számítandó 8 nap alatt, a második részlet az árverés jóváhagyásától számítandó 15 nap alatt, a 3-ik részlet az árverés jóváhagyásától számítandó 30 nap alatt, a 4-ik részlet az árverés jóváhagyásától számítandó 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 6%-os kamatokkal a felszámoló bizottság kezeihez fizetendő, vagy postán bérmentve megküldendő. A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési feltételek és a leltár a „László” malom régi telepén (Vámház-utca 120. sz. a.) az irodahelyiségben, továbbá Budapesten „Garai és Magaziner” (Thonet udvar) és Bécsben Szeppessy Henriknél (Jakik IX., Pichler-gasse 4. sz.) az Unionbank irodai helyiségében és a nagyvárad pénztintézetekben megtekinthetők.

Kelt Nagyvárad, 1894. májús 25-én.

Nagyvárad „László” gőzhengermalom részvénytársaság felszámolásában:

Szabó József, Kugler Albert, Stern Márton.

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánljuk

locomobilfűtéshez kitűnően alkalmas**salgótarjáni és petrozsényi darabos, koczka- és dió-szenünket, valamint aknaszenünket kazánfűtéshez.**

Méréselt árak, gyors és pontos szállítás.

Megrendelések alulírt igazgatósághoz, vagy

INKEI EMILHEZ Aradon

intézendők.

A salgótarjáni köszénbánya részvény-társulat

igazgatósága.

Budapesten, V., József-tér 14.

607.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Belügyministeriumnak 3 (302) 95. sz. a. kelt körrendelete nyomán közhirrre tessük, hogy mind az ipartelegeken és gyárakban, mind bármely más ipari vagy gazdasági munkavállalatlánál, illetve foglalkozásnál előfordult minden egyes baleset az illetékes rendőri hatóságnak tudomására hozassék, illetve elrendeljük, hogy minden baleset, mely egy vagy több alkalmazott, illetve munkás megsértését vonta maga után haladéknélkül a rendőrkapitányi hivatalnak legfeljebb 24 óra alatt bejelentessék és eme bejelentésre a munkaadatokat és azok megbízottjait azzal kötelezzük, hogy annak elmulasztása mint kihágás, az 1879. évi XL. t. cz. 1. és 16. §-ai alapján 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetében pedig 10 napig terjedhető elzárással lesz büntetendő.

Arad, 1895. évi májús hó 29.

A városi tanács.

11742/1895.

Hirdetmény.

Közhirrre tessük, hogy a nmélt. m. kir. földmívelésügyi ministerium a bécsi állat vásáron és a bécsuhelyi sertés piaczon fellépet sertésvész behurczolása elleni védekezés céljából sertéseknek Alsó-Ausztria területéről Magyarországba való behozatalát további intézkedésig betiltotta, s hogy az ezen tilalom ellenére behozott sertések az 1881. évi VII. t. cz. 155. §-a értelmében lesznek kezelendők.

Arad, 1895. június hó 1-én.

A városi tanács.

4654/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben az 1895/96-ki tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagymélt. m. kir. honvédelmi ministerium által leküldetvén, közhirrre tessük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthető.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács.

6921 kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minister ur 35293. sz. a. kelt intézvényével a sertéseknek Aradvármegye területéről való elszállítását megtiltotta.

Ezen körülményről a sertés kereskedőket és sertés tartó gazdákat tudomás vétel és alkalmazkodás véget arról értesitem, hogy a járlatoknak Aradvármegye területéről való kivitelre leendő kiállítás a mai nappal beszünttetett.

Arad, 1895. évi június hó 1-én.

Sarlot,
főkapitány.

6699/1895. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. miniszter urnak 1892. évi márczius hó 5-én 14837. sz. a. kiadott s a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében értesitem az érdekelteket, hogy június hó 1-től augusztus hó 1-ig eső vasárnapokon az alábbi jelölt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak délelőtt 10 óráig gyakorolhatók, u. m.:

1. a gépiparnál a sürgös és halaszthatlan javítási munkák;
2. a kis iparnál sürgösen rendelt javítási munkák;
3. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mézárós, heñtes és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;
5. bank és váltó üzletek;
6. boltok minden kereskedelmi elárusító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző intézetek;
9. elárusító üzletek;
10. fehérítési iparnál;
11. fűszer, rövidáru, divat, vas és egyéb kereskedések;
12. vadkereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazott irodabeli munkája.

A jelen hirdetményben foglaltakat azzal adom értésére az érdekelteknek, hogy mindazok ellen, kik az elbirt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t. cz. 6. §. értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tételni.

Kelt Aradon, 1895. évi májús hó 27-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.